

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Erfgoed in de omgevingsvisie

Overzicht digitale kennis- en
inspiratiebronnen

Het integrale karakter van de omgevingsvisie biedt kansen om vanuit het erfgoed opgaven uit andere sectoren met elkaar te verbinden. Door het verhaal van het verleden als uitgangspunt te nemen voor toekomstige ambities, kan in de omgevingsvisie een helder, integraal en aansprekend verhaal worden verteld. Hieronder vindt u een aanklikbaar overzicht van kennis- en inspiratiebronnen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, die u kunnen helpen om het unieke verhaal van uw gemeente te vertellen en vast te leggen in een omgevingsvisie.

1. De rol van de Rijksdienst

Op deze website is te lezen welke rol de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed speelt bij een divers aantal actuele erfgoedthema's.

→ www.cultureelerfgoed.nl

De Omgevingswet

Lees hier wat de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed doet op het gebied van de Omgevingswet.

→ cultureelerfgoed.nl/dossiers/omgevingswet

Programma erfgoed en Ruimte

Om cultureel erfgoed te betrekken bij ruimtelijke ordening, werkt de Rijksdienst samen met provincies, gemeenten, Rijkswaterstaat en projectontwikkelaars.

→ cultureelerfgoed.nl/dossiers/erfgoed-en-ruimte

Beschermde stads- en dorpsgezichten

Het Rijk wijst beschermde stads- en dorpsgezichten aan: gebieden binnen een dorp of stad met een bijzonder cultuurhistorisch karakter.

→ cultureelerfgoed.nl/dossiers/stads-en-dorpsgezichten

Publicaties over erfgoed

De e-bibliotheek bundelt de digitale publicaties, brochures en websites van de Rijksdienst.

→ cultureelerfgoed.nl/publicaties

Erfgoed in cijfers

De Erfgoedmonitor presenteert onderbouwde feiten en cijfers over het erfgoed in Nederland.

→ erfgoedmonitor.nl

2. Erfgoed in ruimtelijke ordening

De website Erfgoed en ruimte staat volledig in het teken van erfgoed in de ruimtelijke ordeningspraktijk. Met kennisdossiers, tijdlijnen en inspirerende voorbeelden.

→ erfgoedruimte.nl

Ontwikkelen met erfgoed

Hoe kunnen we de cultuurhistorische kwaliteiten van een gebied inzetten bij ruimtelijke ontwikkelingen?

→ erfgoedruimte.nl/ontwikkelen-met-erfgoed

Handreiking voor cultuurhistorisch onderzoek

Deze brochure is bedoeld voor opdrachtgevers van ruimtelijke projecten en geeft praktische aanbevelingen voor cultuurhistorisch onderzoek.

→ cultureelerfgoed.nl/publicaties/ruimtelijke-ordening-en-erfgoed-een-handreiking-voor-cultuurhistorisch-onderzoek

Kennisdossier Omgevingswet

Lees hier onder meer tips en aanbevelingen over erfgoed als dragende kracht van omgevingsvisie.

→ erfgoedruimte.nl/de-omgevingswet

Inspiratie opdoen

Op de website zijn diverse voorbeelden verzameld over de omgang met erfgoed in de praktijk.

→ praktijkvoorbeelden.cultureelerfgoed.nl

Omgaan met water

Hoe kunnen we dijken en kusten versterken én cultuurhistorie hierbij een plek geven?

→ erfgoedruimte.nl/water

Energie en erfgoed

Hoe kan energietransitie plaatsvinden zonder het erfgoed in het geding te brengen?

→ erfgoedruimte.nl/dossiers/energie

Erfgoed in het landelijke gebied

Cultuurhistorie kan het landelijk gebied leefbaar en aantrekkelijk houden.

→ erfgoedruimte.nl/dossiers/kavel

Erfgoed in de stad

Cultuurhistorische kwaliteiten kunnen kansen bieden voor de transformatie van de stad.

→ erfgoedruimte.nl/dossiers/stad

Cultuurhistorische IJsselmeerbiografie Utrecht, Gelderland, Overijssel en Flevoland

Een reeks cultuurhistorische biografieën die het verhaal vertellen van het voormalige Zuiderzeegebied, ten behoeve van provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies.

→ cultureelerfgoed.nl/publicaties/cultuurhistorische-ijsselmeerbiografie-utrecht-gelderland-overijssel-en-flevoland

3. Monumenten als identiteitsdragers

De Rijksdienst wijst rijksmonumenten aan, verleent subsidie voor restauratie en onderhoud en adviseert bij vergunningverlening.

Het rijksmonumentenregister

Hier vindt u alle relevante informatie over gebouwde en archeologische rijksmonumenten.

→ monumentenregister.cultureelerfgoed.nl

Alles over de omgang met monumenten

Deze website bundelt informatie en inspiratie over de omgang met (rijks)monumenten.

→ monumenten.nl

4. De rijkdom van cultuurlandschap

Deze website belicht de ontwikkeling van het cultuurlandschap en ontsluit diverse bronnen- en kaarten.

→ landschapinnl.nl

De gelaagdheid van het Nederlandse cultuurlandschap in kaart

Een groot overzicht van erfgoedkaarten, bronnen en relevante kenniswebsites, zowel van de Rijksdienst als van andere partijen. Dit overzicht wordt regelmatig uitgebreid.

→ landschapinnl.nl/bronnen-en-kaarten

Panorama Landschap

In Panorama Landschap wordt het karakter van het Nederlandse cultuurlandschap geschetst aan de hand van 78 regio's.

→ landschapinnl.nl/panorama-landschap

Kaart van de verstedelijking

Met onder meer een groeikaart van 1000 jaar verstedelijking, een reconstructie van Nederland in 1575, wederopbouwgebieden van nationaal belang en rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten.

→ landschapinnl.nl/verstedelijingskaart

Agrarische landschappenkaart

Deze kaart toont hoe Nederlanders het landschap voor agrarisch gebruik in cultuur hebben gebracht. Denk hierbij aan (veen)ontginningen, droogmakerijen en zoste-eeuwse ruilverkavelingen.

→ landschapinnl.nl/agrarische-landschappenkaart

Kaart van de verdedigingswerken

Deze kaart laat de landschappelijke samenhang zien tussen historische militaire linies, gebouwen en inundatiegebieden: van de middeleeuwen tot en met de Koude Oorlog.

→ landschapinnl.nl/militaire-landschapskaart

Kaart groen erfgoed

Deze kaart bundelt onder meer gebieden met oude boskernen, houtwallen en heggen, rijksbeschermd buitenplaatsen met beschermd groenaanleg en nationale parken.

→ landschapinnl.nl/kaart-groen-erfgoed

5. Kennis om bodemschatten te koesteren

In Nederland is de omgang met archeologie in de wet geregeld. Deze website bundelt kennis over regelgeving en (gemeentelijk) beleid en bundelt een grote hoeveelheid kennisbronnen- en kaarten.

→ archeologieinnl.nl

Gemeentelijk archeologiebeleid maken

Twee kennisdossiers met aanbevelingen voor gemeentelijk archeologiebeleid.

→ archeologieinnl.nl/archeologiebeleid-vormgeven

→ archeologieinnl.nl/archeologiebeleid-uitvoeren

Archeologische kennisbronnen en -kaarten

Hier is een groot overzicht te vinden van kaarten, bronnen en relevante kenniswebsites, zowel van de Rijksdienst als van andere partijen.

→ archeologieinnl.nl/bronnen-en-kaarten

Archeologische rijksmonumenten

Deze kaart toont de rijksmonumentale archeologische terreinen in Nederland in combinatie met de trefkans op archeologische resten.

→ archeologieinnl.nl/amk-en-ikaw

De Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (NOaA)

De NOaA laat zien welke onderzoeksvragen over het verleden nog onbeantwoord zijn gebleven en helpt gemeenten om hun eigen archeologiebeleid vorm te geven.

→ noaa.nl

Gemeentelijk archeologiebeleid in kaart

Deze twee kaarten ontsluiten regionale onderzoeksagenda's en digitale informatie en kaarten die gemeenten over archeologie en cultuurhistorie beschikbaar hebben.

→ archeologieinnl.nl/gemeentelijke-kaarten

→ archeologieinnl.nl/onderzoeksagendas-kaart

Voor meer informatie en vragen kunt u contact opnemen met:

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Postbus 1600 | 3800 BP Amersfoort | tel. 033 421 74 56

info@cultureelerfgoed.nl | www.cultureelerfgoed.nl